

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállítás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénz és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Marki 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

a

„Székely Hirlap“-ra.

Ha lapunk ez évbéli működése elég szerencsés volt, igen tisztelt előfizetőinket a további pártolásra megnyerni, tisztelettel kérjük az előfizetési díjt, — mely **évnegyedre 1 frt 50 kr.** a „Jogász-Egylet“ igen tisztelt tagjainak 1 frt — a kiadó hivatalhoz, Wittich József könyvkereskedésébe mielőbb beküldeni.

Dobolyi Sándor.

Maros-Vásárhely augusztus 2.

Ha mi a törvényelőkészítő bizottságra gyakran visszatérünk, az által, kétségtelenül bizonyítjuk, hogy érezzük annak fontos voltát, ép azért nagyon érdeklődünk aziránt.

Mi, főleg erdélyiek, kik még mindég az „ideiglenes korszakból“ reánk maradt magánjogi és büntető törvény ostromállapot mostohaságával sorsunkra nehezülő-sujja alatt szenvedünk, epedve várjuk a humánusabb szellemű, a kor kívánatainak megfelelő s a nemzeti typut magánhordó codificatiót, mely midőn minket a szomorú emlékü törvényektől megszabadít, a hosszas és mindég nemes türelemért, mind a magánjog mind a büntetőtörvények és büntető eljárás terén oly törvényhozással jutalmazand, mely midőn a jövőre nézve egy — a szomorú multat is kárpótló — boldog és biztos életet helyez kilátásba, másfelől mint cultus népet mutat be a polgáriasodott világnak. Mert bizonynyára szép és nagy szerencse lenne az honi törvényhozásunkra nézve, ha méj érzésben fogamszott, szellemi és erkölcsi kincsekkel gazdagon beruházott, a nép minden rétegeit megnyugtató, a nemzetiségeket kielégítő törvényekkel documentálná a rólunk kicsinyítőleg vélekedő világnak a codificatio — szerintünk legbecsesebb — teréni magas állásunkat. S kérjük, hogy ha sikerülne — miben egyébiránt semmi lehetetlen nincs, — mikép meghozandó büntetőtörvényeink, jól szerkezett rövidségben, célzott biztosító erélyességben s oly humanus szellemben jelennének meg, mely Európa bár melyik Code Penal-ján tul tenne, avagy nem kivívnák-e ily minőségű törvényeink számunkra a culturstatu sok közt azt az állást, melyet tőlünk a jól roszszul megszokott alánézés ez ideig ezen becses téren még mindég megtagadott?

Ily nagy jelentőséget ily fontosságot tulajdonítunk mi a jól, a célszerűleg szervezendő törvényelőkészítő bizottságnak, mely ha rendkívül magas — erkölcsi és szellemi — hivatásának kelőleg megfelelő, munkássága eltalált eredményeiben jóval több valódi fényt, megmaradandó hasznót, és elfordíthatlan áldást hozand e honnak és népeinek, mint bármily nagyszámu, véres nyomokkal bélyegzett de sok szerencsével kivívott ütközet.

Maga I. Napoleon, a század legszenvedélye-

sebb legnagyobb codificatora, szent Ilonai szigorú fogságában, nem a marengói, auszterliczi vagy jénai fényes győzelmei emlékekben, hanem 7 éven keresztül sok szenvedélyvel és fényes sikerrel munkált törvényhozási pályájában kereste és találta fel a vigasztalást. — „Törvény-könyvemmel a kezemben fogok a késő világ elébe lépni“ szokta volt mondani a nagy császári legislator szenvedése legborultabb percei enyhítéséül.

Azonban, hogy ez a valóban honbolgító intézmény nagyszerű feladatának lehetőségig jól megfelelhessen, már alkatrészeiben úgy kell annak összeállíttatnia, hogy a magas cél minél biztosabban megközelíthetessék; azon cél, melyet előbb részletezve körülírtunk, t. i. az általános jóllét és megelégedés biztos eszközlése.

Igen, de a fennforgó bizottság, már kineveztetése által úgy lőn a világnak bemutatva, hogy avagy csak megjelenését szomorú, leverő omennek kell tekintenünk azon nevezetes fogyatkozás következtében, hogy abban az erdélyi részekből egyetlen tag — mint minden tekintetben kiegészítő rész — nem látható.

Mi, a királyhágón innen, kicsinségünk szerény érzetében, megszoktuk azon épen nem kényeztető elbánást, mely szerint minden időbeni eljárás volt a királyhágón tul, ránk nem nagy sujt fektetni. És mi ezzel a sorssal — miként ezt kivétel nélküli tapasztalat bizonyítja — ki is voltunk békülve. Mi tettük polgári, honfi köteleességünket áldozatkészséggel a nélkül, hogy ennek árában bármit is követelni, avagy csak eszünkbe is jutott volna. Mi a köteleesség teljesítést soha se tekintettük érdemnek, hanem oly teendőnek, melynek mulasztása hiba, igen sokszor bűn.

Hanem, midőn mi magunkat, a királyhágón innen kellő mértékre kívánnjuk szállítani, legyen szabad a fennforgó tárgyra felette szorossan vonatkozólag a történelem alapján egy érdekes figyelmzettetést tenni.

A keresztény egész korszak idejéből I. Napoleonig nem tűnik fel még egy oly genialis, széles ismeretű, munkás legislator, minő Verbőczy István volt, kire Rousseau eme szép szavai: La grande ame du Lagislateur est le vrai miracle, qui doit prouver sa mission“ annyival inkább alkalmazhatók, mert Verbőczy a mondat utolsó részének is tökéletesen eleget tett az örök nevezetességű „Hármas könyv“ készítésével.

A hirneves Verbőczy Istvánt pedig — ki Küllömegyében született — Erdély adta volt Magyarhonnak.

Erdély, a Kendiek és Kovászeziak idejében a törvényhozás terén oly magaslaton állt, hova abból az időből a cultur világ egyik állama se illeszthető.

Az erdélyi „Táblai útastás“ a törvénykezés mezején a 18-ik században egyedül álló rendszeresített és kielégítő gyakorlatimű volt.

Az erdélyi „1791-beli törvényczikkek“, mind szervezési mind törvényhozási mind correct

formulázási szempontból, Erdély azon időbeli genialis codicatori tehetségéről tanuskodnak.

És mégis Erdély a törvényhozás teréni oly szép multja után, a törvényelőkészítő bizottság összeállításában merőben mellőzve van, mely mellőzés a mellett, hogy a testvéri szeretetről legkevésbé tanuskodik, azért is tapintatlan eljárás, mert a legimposansabb vállalat bekövetkező és bizony nem expialható fogyatkozásaiért a felelőséget csakis egyik részre nehezíteni, tulbátorság.

És mi ép azért ezen eljárásról nem késünk kimondani, mikép az, merőben nélkülözi a „bölcsséget“, a Sagesset, melyről Thiers igazán találólag írja: En ce monde la sagesse est plus rare que l'habilité, plus rare même que le genie.

Dobolyi Sándor.

Az esküről, mint a polgári perekbeni bizonyítékról.

Dr. Csacsó Imre, legfőbb ítélőszéki bíró urtól.

(Folytatás.)

Végeredményképen nézeteimet a következőkben öszpontosíthatom: A jog: sajátjáról rendelkezni az államban mások jogainak és az állami érdekeknek tekintetéből korlátozásoknak lehet alávetve.

Az államnak célja, miben a magánjogok biztosítása egy főhelyet foglal el, a perbeli eljárásnak oly szabályozását kívánja meg, miszerint a valódi jogosság érvényre juttatassék, tehát az alaki jog az anyagival meg egyezessék, s attól minden erkölestelen és jogtalan eszközök és módok eltávolíttassanak, mint például: bírói megvesztegetés, okirat hamisítás, hamis tanuskodásra csábítás, hamis esküvés, botrányra okot szolgáltatható nyilvános eljárás stb. A bizonyítási eljárásnál csak az erkölcsi különösen jogi törvényekkel megegyező bizonyítékok használattassanak.

A hamis esküvésnek lehető megakadályozása végett, az eskü általi bizonyítás más célszerű bizonyítási eszközök és módok használata által korlátoztassék, különösen az eskü általi bizonyítás csak oly esetben engedessék meg, melyben más bizonyítékot állításának igazolására használni a peres félnek nincsen módjában; ily esetben is az esküvés körül kellő óvatosság használtassék, miszerint az eskü letétele a bíróság által csak ama peres félnek engedessék meg, kinek állítása a perben felhozott és igazolt körülmények szerint valószínűnek látszik. Az eskü általi bizonyítás ezek szerint tehát rendes, jól szabályozott perbeli eljárásnál a peres feleknek kölcsönös beleegyezésétől egyedül feltételezett nem lehet. Lássuk a polgári törvénykezési rendtartás tárgyában alkotott 1868. 54. tcz. megegyez-e az előadott nézetekkel. A 221-ik §, szerint eskü általi bizonyításnak (általában) csak akkor van helye, ha a bizonyítás a döntő ténykörülményekre nézve más módon nem eszközölhető e §-nak rendeletét támogatja a 231. §. is.

A 223-, 225-, 226-, 232-, 235-ik §§-ból kitűnik, hogy eskü általi bizonyításra csak azok hoesáthatók, kik az esküvel igazolandó tényről saját tapasztalatukból szerzett tudomással bírnak.

A 236-ik §. szerint póteskünek akkor van helye, mikor valamely fél csak fél bizonyítékot hozott fel, s azt az ellenfél meg nem erősítette. A félbizonyíték nézetem szerint oly értelemben veendő, hogy a peres fél oly bizonyítékot hozzon fel, melynek folytán a bíróság az ő aláírását valószínűnek tarthassa, s e valószínűségnek bizonyosságra emelése végett a póteskü tétessék le. Ha mind a két fél állításának igazolására hozott fel nem teljes bizonyítékot, akkor a póteskü annak volna megítélhető, kinek állítása a felhozott bizonyíték szerint valószínűbbnek látszik. A 230. §. szerint a főeskünek csak a döntő ténykörülményekre nézve van helye; de a §-ban olvasható is szó azt engedi gyaníttatni, hogy a főeskünek helyt lehet adni más bizonyítékok mellett is; mi a 221. és 236-ik §§-kal ellenkezni látszik. Nézetem szerint a főeskünek épen az esetben van helye, midőn a döntő ténykörülményekre nézve semmi más bizonyíték nincsen, s eszerint az is szó a §-ból kihagyandó, mi által minden

más értelmezés lehetősége kizáratik. E §. szerkesztésénél talán a ténynek mellékkörülményei lebegtek a szerkesztőnek szemei előtt, mikről fenntebb emlékeztem, és miknek igazolását a főeskü odaitélése mellett figyelembe vevőnek mondtam.

A 228-ik §-ból úgy látszik, mintha az eskü letétele a felek közt az iránt létrejött egyességtől feltételeztetnék. De az csak látszik; mert az eskü letétele végre is a bíróságtól függ, mely annak letételét ítélete által elrendeli; mely eljárásnál nem egyedül a felek egyezését, hanem az állításoknak valószínűségét is figyelembe fogja venni és esküt a félnek nem fog odaitélni, ha az eskü által bizonyítandó tény előtte valószínűnek sem látszik. Ezt igazolja a 235. §. is.

Hogy az eskü le vagy le nem tétele a bírónak beletartozik, tanúsítja még a 236-ik §., mely szerint pótteskűnek lehet helye akkor is, ha az nem ajánlatot, tehát annak letétele iránt a felek nem is egyeztek. Minden eskűvés a perben végre is a bíróságtól függ, és a 228-ik §. rendelkezését inkább a bíróság elrendelt eskű tartalmára vonatkozóan vélem oly értelemben, hogy annak meghatározásánál a bíró a felek közti egyességet is vegye figyelembe.

Az előadottak kifejtésére alkalmul szolgált a következő eset:

(Vége köv.)

A helyi ev. ref. főtanoda 1871/2. iskolai évének berekesztési zárünnepélye.

— IV. közlemény befejezésül. —

(s. k.) Arról, hogy lapunk szükkerete miatt mennyire megkésve és többször meg-megszakítva kellett közölnünk e zárünnepélyt, már előbbi közleményeinkben is emlékeztünk; most ismételteln elnézését kérjük a szives olvasónak azon reményben, hogy a növekvő pártolás képessé teendi lapunkat, hetenként négyszer és nagyobb alakban megjelenő lappá átalakulni, hogy ne kényszerüljünk a sokszor már kiszedett cikket is térszűke miatt előre, későbbre tenni és megkésve közölni; míg ez azonban megtörténik, a legjobb akarattal mellett sem tehetünk többet, de így is igyekszünk tőlünk kitelhető módon megtenni mindent olvasóink méltányos igényei kielégítésére.

A legutóbbi közleményünkben említették után, a VI. középosztály önképző köréről emlékezett meg az igazgató ur, bármennyire szivesen öhajtanánk a részletekbe becsátkozni, lapunk szük tere miatt, csak röviden említhetjük fel, hogy e kör, tanár Horváth Gáspár ur elnöklése alatt szép buzgalmat fejtett ki. Az elnök, a kör és egyik tag Acs Albert által kitűzött jutalmat is Jakab Ödön nyerte el; a harmadik jelű levél felbontásakor meg is éljenzetett. Még jutalmat kapott Jakab Rudolf is, mint a kör buzgó jegyzője; továbbá Dósa László szavallatáért.

Ez alkalommal dicsérettel említette fel az igazgató ur, hogy a IV. k. o. tagjai közül magánszorgalommal különböző latin auctorokból többen készültek; úgy mint: Vajda Lajos, Policzer Adolf, Kabos Ferencz, Antalfi Béla Mikó Árpád és Tolvaly Sándor.

Az önmunkásság fejti legjobban az erőt, s kivált a tehetségebbeknek nem is elég a kiszabott pensummal megelégedni stb. stb.

Ezzel szemben sajnálatát fejezi ki a felett az igazgató, hogy a francia vizsgára összesen is csak négyen (Válvi Gyula I. b. o. Kakasi Gábor I. b. o. Jakab Ödön VI. k. o. és Meier Miklós VI. k. o.) állottak fel, habár az év elején nagy hévvel — úgy látszik szalma-tűz volt — csaknem ötvenen iratták be magukat s hozatták meg, a Psenyicki-féle nyelvtant; pedig az iskola alkalmat nyújtott arra és egész évre csak 2 forintot kelle fizetni, a többi a tanoda fizette Enoch Ignác tanító urnak.

A családtagok számára tett és ilyenkor kiosztatni szokott alapítványok nem számíthatók a jutalmak közé, hanem említésre méltó, hogy ez évben több új alapítvány jött forgalomba.

a. Losonczy József-féle alapítvány ez évben két árva pap fiúnak, ezután az utódoknak. (1000 forint négy százeleka.)

b. Szekeres János alap (1000) egy negyedét kapja a kamatból 15 forintot rokona Szekeres János I. k. o. a más negyedét a hat középosztályból hat tanuló.

c. A Pallocska Lajosné, Borosnyai Polixena alapítványa (300 frt.) a költségek levonásával a kamat 16 frt. 74 kr. oszlik a rokonok között: Molnár Gábor II. k. o. 5 frt. 88 kr. Molnár János III. e. o. és Szathmári János II. e. o.

A Bod Péter alapítvány (4900 frt. papi kamat 257 frt. 25 kr. Bethlen 100 frt. 80 kr. 3 II.) 5% kamatja oszlik Bod Aladár I. b. o, és Bod Sándor IV. k. o. tanulók között.

Az alapítványnál inkább jutalom a segélyezés, melyre csak jó tanuló és jó magaviseletű ifjak számíthatnak, és mint ilyen említem föl, hogy e tanévben 50 szegény, jó tanuló tandíja engedtetett el részben, vagy egészen, 410 forint 55 kr. összegben; ezek között 13 szegény pap és mester fia, 7 árva.

E kívül 57 tanodai szolga, kiknek fizetendőségük 500 és 600 forint között lett volna) részesült nemcsak díjmentes tanításban és lakásban, hanem betegségeikben a tanoda költségén láttattak el orvossággal s díjtalan gyógyítottak algondnok dr. Antal László ur (hosszas éljen) által, ki folytonosan, az összes tanodai ifjúság és személyzet gyógykezelését ismert buzgósa és áldozatkészségével folytatja.

A tanoda könyvtára gyarapodott ez évben 115 darabbal. Ebből 71 darab a magyar tud. akadémia küldeménye, 9 a tanoda nyomdájának terménye, a többi egyes szerzők és kiadók ajándéka; a nyilvánosság terén is köszönetet szavazunk érte. Ezeken kívül a főtanoda költségén járt 5 tudományos folyóirat; u. m.: „Ausland“, „Litterarischer Centralblatt“, „Pol. Journal“, „Magyar Nyelvőr“ és „Magyar tanügy.“

Meg nem állhatjuk, hogy a főtanoda könyvtára nézve, meg ne kérjük az illetékeseket, hogy hallassanak többet arról és az ott felgyűjtött kincset értékesítsék is, az eddigiek szerint alig tud egyebet a tanuló arról, mint hogy van és ezt is csak dimissio alkalmával tudja meg; a használható újabb műveket eddig áttették az ifjúsági olvasóegylethez, hogy használhassa az ifjúság. most onnan is beszédtek; könyvrajstrom nyomtatva épen nincs, s ha kérdi az ember, mi van meg? a válasz: hát itt biz a sok könyv van!...

Az ének, zene és tornászat tanító uraknak buzgó fáradozásaiért köszönetet mond az igazgató ur.

E helyen említem meg a zárünnepély legszebb jelenetét, fénypontját: ugyanis dr. Antal László gondnok ur, ki tudvalevőleg az ifjúság bizalmát és szeretetét bírja, s ki a megelőző napokban az összes ifjúság által tisztelgéssel és éji szerenáddal lepetett meg, ismét egy fényes jelét adá az ifjúság iránti figyelmének és áldozatkészségének; mert a zárünnepélyen is kitűnő sikerrel működő ifjúsági zenekar részére ott a helyszínén felajánlott és félóraval később el is küldött 50 forintot o. é. A derék karmesternek, ki a zenefelügyelő t. tanvezető ur után legtöbbet tett a zenekar szervezése körül, elismerésül és jutalmul tíz forintot adott; az egész ifjúság és hallgatóság felállva háromszor „éljen“-zé meg az érdemekben megőszült gondnok urat, kit az Isten — mindnyájan őszintén kívánják — még soká... soká... éltesse is!!

A felsőbb tanuló ifjúság erkölcsi magaviseletét illetőleg általánosan az előjáróság teljes megelégedéséval támasztotta az igazgató ur, s mint az ifjúságra nézve igen örömdetesen jellemző jelenséget említ meg, hogy az egész tanév alatt, egyetlen oly kihágás sem fordult elő, melyet a tanodai törvényszéknek kellett volna elítélni.

Ez ifjaink miveltségéről tanuskodik — úgy mond — tartsák e szép magaviseletet jövőre is s párosítsák azt, mennél nagyobb és sokan az eddiginél mindenestre nagyobb szorgalommal.

Az itt végzeteknek választott pályájukhoz szerencsét s kitartást kívánunk, Igyekezzenek — bár mere menek — a társadalomnak munkás és hasznos tagjai lerni.

Mielőtt a tanévet bezárná az előjáróság megbízásából még némely dolgokat kíván közölni az igazgató ur, melyeket rövidre vonva mi is szükségesnek látunk felemlíteni.

1., A jövő tanév kezdődik szeptember 5-én s a reudes beírás az egyházi főtanács által elfogadott újabb szabályok szerint csak 8-ig történhetik; azontul 8-tól 11-ig csak úgy bevehető a tanuló ha az igazgató, il-

letőleg a tanvezető előtt igazolja elkésését, 11-től 20-ig már csak a tanári kar, azontul pedig csak az előjáróság engedélyével. Ez szól az új tagokra és régiekre is ha megkésnek.

2-or A pótvizsgák szeptember 5-től folytatólag 10-ig tartatnak.

3-or Az iskolai tartozásokat fizessék be, figyelmeztessék rá szülőiket; mert a hátrálékok miatt előlegezni is kellett tanári fizetésre, a mi részben innen fizetik és fára stb.

4-szer. Szünidőre távozzók vigyék el minden portékájukat, mert a meszelés alatt elveszthetőkért ki sem felel.

5-ször. A szoba főnökök számoljanak be.

6-ik. Kik itt maradnak a szünidőn rendet tartsanak és a szobákba idegent semmi szín alatt be ne fogadjanak.

7-ik. A bizonyítványok kivévése július hó 6-tól 10-ig tart.

Most már a tanévet bezárva — végzé az igazgató ur — elbocsátjuk a tanuló ifjakat a tanoda kebeléből azon atyai utasítással, hogy mint mivel ifjakhoz illik, mindenütt úgy viseljék magukat, hogy tanodánk becsületére valljanak s önmaguk és tanodánk jó hírét ne csökkentsék, hanem emeljék. A nyári szünidőt töltsék hasznos és kedves foglalkozással a hiányok pótlásával, de minden esetre munkásságban, mert a szünidő nem is a munkától általában, hanem csak a tanodai rendes foglalkozástól való szünidő, és a tétlenség veszedelmes is.

Kik a jövő tanévre visszatérnek megújult testi és lelki erővel s szilárd akarattal térjenek vissza az elkezdett munka tovább folytatására, tökélybesítésére. Isten velünk!

Ezen éljenzésekkel fogadott beszéd után még Koncz József tanár könyörgött, hálát adva a multért, s áldást kérve a jövőre. Mire a zene vidám hangjai közt távoztunk a tereméből, azon buzgó és őszinte kívánsággal: virágozzék soká soká a tanoda, s legyen környezetében továbbra is a tudomány és miveltség hajléka és terjesztője!

Sándor Kálmán.

Mező-Bánd, július 26.

Miután a „Székely Hírlap“ hasábjain több iskolák vizsgáiról olvastunk közelebből — nem lesz talán az olvasó közönségre nézve érdektelen a miénkről is valamit olvasni, annyival inkább, mivel alig fogja tudni az olvasó közönség egy része, hogy nekünk népiskolánk van, Marosszéken szinte egyedülinek mondható, saját alappal rendelkezik, — a tanító fizetése biztosítva van az alaphól állandólag; iskola házunk a törvény kívánalmainak megfelelőleg berendezve, taneszközökkel ellátva.

Jelen iskolai évben a tanulók száma 60-on felül volt az iskolai év kezdetén, azonban a tavaszi munkaidő beálltával fájdalom nagyon lepadott a szülők részvételése, s a nevelés oktatási törvények szigorának nem alkalmazása miatt. Valóban sajnos, hogy a helyi községi előjáróság elégnék tartotta a hanyag szülőket, kik iskola köteles gyermekieket az iskolából elvonták — meginteni de egyet sem büntetett, — s bárha a tanfelügyelő ur szigoruan megrendelte mult 1871-iki novemberben, midőn becses látogatásával szerencsételtetett, az előjáróságnak, hogy a törvényben kiszabott büntetést alkalmazza a hanyagokon, — a törvény nem tartatott meg, — és az előjáróság feleletre nem vonatott, és azon kedvetlen eredményt kelle tapasztalnunk, hogy az iskolai év végével csak 34 tanuló tette le a vizsgát.

A vizsgálat ideje folyó évi július 21-ére volt az iskolaszék által kitűzve a délutáni órákra. — Sok ideig vártuk a mlgs. tanfelügyelő urat, mert jó előre értesítettük volt a vizsgálat napjáról, de nem lettünk előtünk esmeretlen ok miatt szerencsések, hogy becses jelenlétivel megajándékozzon, pedig bizony érdemes lett volna

TÁRCSA.

Cromwell Olivér.

— Hegyesy Vilmostól. —

E gunyos szavak hallatára minden világossá lett az ifjú Cromwell előtt.

Ireton elébe állott.

„Mi a neved?“ kérdé tőle.

„Ireton, fenséges herczegem,“ — felelt ez gunyosan.

„No, hát hallod-e, te Ireton, mit mondok én most neked. Te mint sejtem, atyámat meggyaláztad, hagyján. Engem kigunyoltál és bennem a Cromwelleket. — Ugye-bár?“

„Ugy van,“ volt a felelet Ireton részéről, ki már várta, hogy mi lesz ennek a vége.

„No hát ez is hagyján, — szolt nyugodtan Richard — nem veszem ezt sértésül ily emberektől, mint milyennek te látszol lenni. Hanem te meggyaláztad; kigunyoltad Anglia uralkodóját és ezért jutalmul vedd ezt.“

És ezzel két ütés csattant el Ireton arcán.

„Gazember! — orditá el magát ez irtózatossérségre Ireton. — Fegyveresek, hiveim jertek be, rohanjátok meg e két rablót, hazaárló gyilkost, vágjátok darabokra.“

A fegyveresek berohantak.

Ekkor előtérbe lépett Cromwell Olivér.

„Megálljatok,“ — kiáltott parancsolólag a bérencz gyilkosokra, és azok megálltak. Ireton, most látom csak át tervedet, te engem meg akarsz gyilkoltatni, még pedig azért, mert az államtanácsot, és vele téged is elűztetek. Egyéni bosszuszuból, értsd meg jól egyéni bosszuszuból, meg akarod tehát fosztani hazádat uralkodójától, büszkén bevallom, a jelen viszonyok közt egyedüli támaszától. Ireton jellemedről többet hittem, de most látom, hogy te sem vagy jobb a többinél.

„Öljétek meg!“ kiáltott fel a dühtől tajtékzó Ireton.

De az összeesküdtek nem mozdultak.

„Láthatod Ireton — folytatá Cromwell nyugodtan — hogy legkevésbé sem félek fegyvereidtől, ne vedd tehát félelmem kifolyásául azt, a mit most mondandok, mert ez hosszú, kínos, álmatlan éjszakák gyümölcse. —

Hallgass ide. Én Angliával sok jót tettem, de bevallom sok rosszat is. De hisz minden embernek vannak hibái; nekem hibám volt a nagyravágás, Király akartam lenni, és az is lettem. De e magas hivatal már teher nekem, iszonyu, gyötrő teher; nem akarom többé viselni. Épen ezért, ezernel tartozkodás nélkül kinyilvánítom előttetek, hogy holnap a királyi méltóságról örökre lemondok.

Viharos tetszés-nyilatkozat fogadta a király szavait

„Meguntam már ez örökös hányatást, ez összeesküvéseket, cselszövényeket. Lemondok, leszek újra az egykori védnök, s mint olyan, egész igyekezetem arra fog irányulni, hogy Angliát boldoggá, nagygyá tegyem.

Általános lelkesültség közt végzé Cromwell szavait, az összeesküdtek ledobták álcáikat s Cromwell előtt a parlament legelőkelőbb tagjai álltak, kezüket nyújtva neki. engesztelődésük, elismerésük jeléül.

„Cromwell, te még is nagy ember vagy,“ — mondá lehajtott fővel Ireton.

(Folyt. köv.)

egy kis fáradságot tenni, hogy gyönyörködhessek kisdéink előhaladásának sikerén, s résztvegyen közös örömünkbe.

A vizsga részletén illetőleg említést érdemel, hogy népiskoláinknak III. osztálya van: tantárgyai voltak olvasás, írás, számtan, földrajz, Erdély történelme, növénytan, magyar nyelvtan és ének. Ezekből különösen a III-ik osztályos 5 tanonc kitűnő értelmes és kész feleletekkel megelégedően gyönyörködtettek, úgy a II-ik osztályosok is mindnyájan, az I-ső osztályosok közül is a nagyobb rész dicsőre méltólag felelték, — meglátszott rajtuk a tanító fáradhatlan szorgalma; nem is maradt a gyermekek kitűntetett szorgalma jutalmazatlan, mert több rendbeli, részint még múlt évi vizsga alkalmával kitűzött részint közelebből az iskolaszék által megszavazott jutalmak osztattak, — alig maradt valaki az egészből jutalom nélkül, mely buzdításul szolgálhat jövőre az igyekezetre.

Megemlítendő, hogy a helyi birtokosok közül S. P. ur egy császári aranyot tűzött volt ki a legszorgalmasabb és jó magaviseletű tanulóknak H. D. ur egy tallért annak számára ki a számtanban legkitűnőbb, Sz. L. ur egy tallért a legszegényebb sorsu tanulóknak ki egész éven át szorgalmasan gyakorolta az iskolát, jól tanult, és magát becsületesen viselte. A járásbíró ur 9 ezüst huszast a 3. osztályos tanulók között a legkitűnőbb szorgalmu és jó magaviseletű gyerekek között kiosztandólag adott, végül a nevelés ügynek egy lelkes pártolója közelebből meglátogatván iskolánkat, 10 forintot ajándékozott iskolai célra az iskolaszék rendelkezése alá, melyen jutalom-könyvek és tanszerek vásároltattak, és az érdemeseknek ezúttal ki is osztattak, — Örömet sugárzó arccal járultak a kis növendékek az iskolai előljáróság elébe, kitűzött jutalmak átvételére, s azon önmegnyugtató érzelmek közt távoztak, hogy a kitartó szorgalom nem marad jutalom nélkül, és jövőre buzdításul szolgál az igyekezetre.

Az iskolaszék és szülők köszönetet szavaznak a résztvevő buzgalomért a jutalmazóknak, kik a nevelés ügyét szívőkön hordva e nemes adakozásokat tették, — adja az ég, hogy buzgalomuk jövőre se lankadjon, s az elvetett mag dúsan tenyesszék a haza és emberiség számára!

Az iskolai vizsgát érdeklő tudósításomat bevégezve nem tehetem, hogy ezzel kapcsolatba ne szóljak röviden iskolai ügyünkről általánosan, mint fennebb említve volt: — van iskolai alapunk, van iskolaszékünk, — lehetne szépen virágzó iskolánk; de az iskolaügy nem úgy kezeltek, mint kellene, s midőn ezt állítani elég merész vagyok, meg kell említenem az okokat, melyek utba állanak. Az iskolaalapot a község a birtokossággal egyetértőleg teremtette, melyhez járult volna a még 1868-ban a nevelés ügyét fáradhatatlan buzgalommal pártoló főkirálybíránk körutja alkalmával egyesek által önként felajánlott magtár jövedelme, mely papirosan egy szép összeget mutatott, de csak részben gyűjtetett be, s rendelkezésének megfelelőleg sohasem kezeltetett, s máig sem lehet tudni mi és mennyi gyűlt be belőle. A mulasztás mindenesetre az iskolaszéket terheli, mely nagy részint az iskolaügy iránt nem elég buzgó indolens személyekből van alakítva, kik részvétlének, — az iskolaszék gyűlésein megjelenni nem szoktak, — a végzések nem teljesítettek, s e miatt csak pang az iskolaügy; e pangásnak azonban egyik legnevezetesebb oka abba rejlik, hogy a felsőbbség illetőleg a tanfelügyelőség nagyon ritkán tekintget iskola-ügyünkbe, nem buzdít bennünket tevékenységre, mi pedig hanyagok vagyunk és maradunk is ily állásba, és be kell vallanunk, hogy mint a lomha igás ló gyakori biztatásra vár, hogy kötelességét serényebben teljesítse — megvárjuk az erkölcsi ostor pattogásokat.

Egy kis reform az iskolaszékbe, s egy kis buzdítás az illető felsőbbségtől talán felderítené iskolánk virágzásának ragyogó napját, mit szívünk szerint óhajtunk.

M.-bándi.

Helyreigazítás!

Nem dicsvágyból, hanem egyedül az igazság érdekében szólok föl, midőn e becses lapok idei 58. száma elein közölt vezércikket kiigazítom.

Ugyanis saját nézetem az vala, hogy miután a polgármester a törvény szerint járt el akkor, midőn mint központi választmányi elnök maga mellé még más két felől örködő tagnak megválasztását ellenezte, úgy szintén azok is csak a törvény értelmében jártak el, kik az előbbi összeírásnál az elnöktől nagyobb felügyeletet kívántak, és e szerint mindenik részéről a törvény iránti tisztelet lévén kitűnő, azért a polgármester elleni tisztikeresetnek az 1870. 42. t. cz. 81. § szerint helye nem lehet.

Hínes ifjabb Dani pedig szavait vissza nem vonta, hanem a tényállást csak is felderítette, mint ez a teg-

nap hitelesített j. könyvből is kitűnik, és így a határozat ezen értelemben kimondottnak tekintendő. *)

M.-Vásárhely 1872. júl. 30-án.

Lázár Ádám.

Koldus menház érdekében.

A „Székely Hírlap“ 51-ik száma „Helyi dolgok“ rovatában városunk területén szanaszét szabvány, fegyelem és rendőrségi felvigyázat nélkül borongoló koldusok szapora házalásáról pár sort olvasván, nem tehetem, hogy ezen érdekből bár borult kebellem amott idézett soroknál tüzetesebben ne szóljak.

Naponta szemtanuja vagyok én is a kapuról kapura lézengők szaporaságának, kik között nem egy van az emberi nemes alakzatból kiforgatva s bár keblünk irgalomra hajlandó lehetetlen, hogy meg nem szokottság miatt a természettől vagy gonosz cél közreműködése miatt eltorzított alak — alkata szemlélőben bizonyos idegenséget, talán némi undort ne idézne elő, s az ily látvány némely következetes álláspontban az emberi okra is befolyással szokott lenni.

Könyöradományra, míg ember él, sohasem szorulatást ki se mondhat el magáról biztosan. Bebizonyították azt, hogy másokat ne említsék az ókorban szólva előtt dus gazdagságával s ragyogó pompájában hetykélkedő Croesus a máglyán, úgy Dénes syrakusai uralkodó, ki trónról letaszítottása után alattvalóitól ezen szókkal koldultalmazsát: adjatok valamit volt uralkodótoknak. Vajjon korunkbeli Napoleont még valami „non putárem“ nem kényszerítheti e — legalább utódaiban — hasonló szavakra, holott még ma milliói százalékaikat számítgatja? De hányat látunk naponta, kik egykor bőséges hagyományban nyakig ülve, pazar kezekkel szórták őseink örökségéből begyűlt ezreiket s most azok segélyére szorulnak kiket a mámoros időszakban jóbarátaiknak vélelmeztek, megosztván velők éjjeli nappali dáridóikat?

Hajh! emberi fogyatkozásunk a könnyen feledés. És miután az önmagukat utó gondolat nélkül kifosztottak, egykori czimboráitól nem segélyeztetnek, azok könyörü szívéhez kényszerülnek folyamodni, kik a boldog napokban sohse koczintozták velők össze habzó poharaitokat s úgy hajnal tájott „schap“-ban se részesültek.

Pazarlásra hajlamon kívül végelesszegényedésre s akkor önfenntartás ösztönéből koldulásra vezethet még a könnyelműség, tetszvágyra számított divat oktanaházása, utszákon és szobák belsejében czél, irány, szabálytalan pipere kierőszakolása, vagonosbak magatartását utánozni törekvés, inyenckedés sef. Mind oly rohamok azok életünk folyamában, melyek mindkét nemet könnyen sodorják; főképp a gyengébb nemnél kezdetben a fényelgni vágyódás a támadó ellenség, s ha le nem győzi kebelében az ingert, a kezdet nemsokára azon örvénybe sodorja, melyből a menekülés csak kivételes esetben egyenlő történik; hanem a helyett váz-ujjával a távolban álló kórházakra s onnan szellem-, kebel- és testben egyiránt megtöröttre, — mint egyedül mentő szerre — a koldustarisnyára mutat; sőt megvalhatjuk: kevésbé realis neveltetési rendszerünkben is alapszik, hogy valamely térről leszorítottasunk után másakra merőben alkalmatlanok lévén, elhagyatottságunkban az önfenntartásra nem marad egyéb, mint a könyör-adományhoz folyamodás.

Társadalmi életünkben azonban nemcsak említett vélelmek vezetnek végszükségletre, mert ottan a természet rendje ellenére gyakran találkozunk idomtalan szülöttekkel is. Vajjon az üdvözítő kérdezése, midőn vakot vezettek hozzá: szülői vétkeztek-e? alkalmazható mindazok, kikkel csaknem mindenik utzasarkon s különböző példányban találkozunk?

Lehetnek köztük, kik a testi félszogséget magukkal hozták; vannak kiket a szülői gondosság elhanyagolása gyermekkorukban juttatott oly állapotba, mely a könyörü sziveket adakozásra indítja; léteznek olyanok is, kiket a betegségek valamelyik bénító neme idomított át, valamint olyanak is találkoznak, kiket munkálódásuk közben sujtott egy-egy eltévesztett lépés, vagy lázroham; sőt azokkal is vezet utunk néha össze, kik mindazon eshetőségektől eltérve valamely alávaló undok vétek, áldozatál még gyermekkorukban — egy-egy gaz által megbénítva — örökösen arra kárhoztattak, hogy irgalom-kenyeren tengessék bénítóik előnyére, kintelt életüket azt későbbben megszokás következtében maguk is úgy találják jónak, a mint van. Hátha ép az így eltorzítottak —

*) Ezen helyreigazítás irányában, csak annyit vagyunk mondandók: tény az, hogy a bántalmazó szavak vissza vonásának az enunziatioba leendő bevezetését mi indítványoztuk volt; tény az, hogy a mi indítványunk ellen akkor egyetlen szó nem emelkedet; ennek folytán lett a fennforgó vezércikk, a felidézett számban olvasható értelmében szerkesztve. Hanem aztán, végre tény az, hogy a jegyzőkönyvi hitelesítéskor annak ezen kérdést tárgyzó pontja a helyreigazítás értelmében lett kiigazítva. Ez és ennyi a valódi tény történelem. Szerk.

meghagyatván ép természetük — a társadalomnak kiváló tagjai leendettek volna.

Olyanokkal is gyakran találkozhatni, kik elemi csapások vagy egyéb életirányt egyenes ösvényétől eltérítő véletlenek estek áldozatául. S ha már az ilyenek csakugyan kiérdemlik a könyörü szív részvétét, vajjon azok, kik a koldulást üzletképp vallják feladatuknak, mennyiben állhatnak ezekkel egy színvonalon? mert az ablakok alatt, ajtókon bekocogtatók és az utszák sarkain fülhasító ordítás kíséretében rimázkodók nagy része ép üzlet gyanánt folytatja betanult szerepét s készebb volna életéről lemondani, mintsem a krajczárokkért csak is az ők ajkairól hallható köszöntéseket mellőzze; elannyira is túlajtotta némelyik bemagolt mondókáit, hogy valóban nem szánalomból, hanem bizonyos megszokásból, vagy éppen utjokban tolokodást kikerülés miatt nyujt valamit a megostromolt járó-kelő vagy ház lakó.

(Folyt. köv.)

Helyi dolgok.

* **Jóteköny szini előadás.** Biztos forrásból tudjuk, hogy az itteni jeles szintársulat mivel igazgatója Kovács Gyula ur, a legközelebből történt égés által tetemesen megkárosított helyi evangelikus tiszteletré méltó egyház felsegelésére f. hó 6-án egy jeles darabot fog társasága derék tagjai közreműködésükkel előadni, ennek jövedelmével enyhítendő a nagyonis korlátozott anyagi tehetség felett rendelkezhető, s még e mellett ez időben adóssággal is terhelt evangelicus egyház igazán nehéz és szenvedő helyzetét. Kovács Gyula ur ily természetű nemes tetteinek jelentékeny sorozatát az aug. 6-iki előadás egy új számmal fogja becsesíteni. Ez aztán az a sorozat, melyet a gondviselés is legmelegebb figyelemmel szokott saját jegyzőkönyvébe bevezetni — gazdagon szafizetendő tudásul.

Az igen tisztelt közönséget pedig felkérjük a nemes részvételnek a darab népes látogatása általi tettleges tanusítására; mely alkalommal a belépti jegyek árában felüladások is hálás köszönettel fogadtatnak, melyek a közzététel által religiosé fognak ellenőriztetni.

Ugyanazon biztos forrás alapján nyilváníttuk, hogy a helyi evangelicus egyház mind világi, mind egyházi előljárósága legforróbb hála köszönetet mond honvéd őrnagy Szabó János urnak a tűzoltás körüli folytonosan erélyes rendelkezéséért; a 62. század serezedbeli főhadnagy Müller urnak a váraesbéli vízfecskendezőnek minden más oldalról jött intézkedést megelőző gyorsasággal lett lehozattatásáért és sikeres használatrai alkalmaztatásáért: nemkülönben Fekete József ács, és Serbán közműves mestereknek a tűzmegoltására éltök veszélyeztetésével tett feledhetlen munkálkodásukért. Ezen négy nemes keblű áldozatkész emberbarát erőfeszített közreműködése nélkül az evangelicus helyi hitfelekezet, ma szentegyházának csak hamvát hintené gyászoló fejére.

— **Katonai hírek.** Julius 31-én a Bajor Lajos serezed nagy hadgyakorlatot tartott ki Koronka felé, az ezred hat órákor reggel vonult, és a csatározás tartott délután három óráig. A műveletek teljes megelégedésre ütöttek ki. Gyakorlat, vasárnap és csütörtököt kivéve, mindennap van.

— **A múlt kedd reggeli** égés körülbelül 60,000 frtnyi kárt okozott és három családot tökéletesen tönkre jutatott.

— **Folyó hó 1-én** a marosbani fürdés alkalmával egy 12 éves kis fiút a vízár elragadt és vitte lefelé. Egy a parton álló tutajos látva, hogy a gyermek mily veszélyben forog, saját élete kockáztatásával a folyamba ugrott, és a derék emberbarátjának sikerült a fiút a haláltorkából kimenteni. Talán nem ártana ha a tisztelt szülők valamivel jobban vigyáznának gyermekeikre s ne engednék őket csak úgy Isten szabadjárja, mert azt hisszük legalább a fentemlített fiúcska sem fürdött engedéllyel, s lám szinte életébe került.

— **Dühödt kutya.** Mult szerdán egy dühödt kutya rémitgette a kis-utca lakóit. Szerencsére senkit sem mart meg, s ebbeli emberséges szándokában jövőre is megakadályozta egy földműves azzal, hogy egy vasvillával szerencsésen agyonszurta.

* **Katonai hírek.** Az enyedi huszár skadron f. hó 2-án reggel ide érkezett. A tordai 14 nap múlva jön.

Legujabb posta.

Zágráb. július 30. Vinkovce-ből írják, hogy az ezredülésben elhatározottat, ő Felsőjét egy felterjesztésben alázatosan felkérni, hogy a határszél, (die Grenze) a felülvizsgálati tárgyalásokra hívassék meg az országgyűlésre,

Pest, július 30. A csalhatatlanság elleni Hatala Péter, tíz szavazattal egy ellen a pesti egyetem igazgatójává választatott. Két theologus és két orvos szavazott ellene.

Páris. július 29. Gróf Lónyay, párisbani három nap mulatás után, tegnap elutazott Londonba.

HIRDETMÉNYEK

Holnap pénzügyi értekezlet leend. A kölcsön sike-resítésére tulzott szám híreszteltetik, hogy az által még nagyobb mérvű aláírásra lelkesítették a közönség.

Páris, július 29. A francia kölcsönt, ma, az alá-írási első napon, itt már csak a börse emberei fedezik. A Rothschild-ház egyedül 1500 milliót irt alá.

Páris, július 30. Délelőtt. Az „Agence Havas” írja: „Az éjjelig tudva volt” aláírások eredménye Párisban 12 milliárd, a Departement okban 2 milliárd, a külföldön 12 milliárdon felül volt aláírva.

Délben. Az aláírások eredménye szerint, melyek délelőtt 10 óráig tudva vannak, a francia kerületben, az „Agence Havas” szerint 28 milliárd lett aláírva. Azt hiszik, hogy az aláírási mennyiség a 30 milliárdot el fogja érni.

Gyergyó-Szt.-Miklós. Július 31. Boér Antal képviselőnek választatott. Baloldali.

Jegyzéke

azon polgári peres ügyeknek, melyek a maros-vásárhelyi kir. törv. széknél 1872 július 30-án nyilvános ülésben elő fognak adatni.

Előadó k. t. b. Fekete Károly.

Dr. Scheitz Antalnak, Bárdosi János e. ügyvéd illetősége megállapításáért., Apór Lázárnénak Rápolti Juliánnának s részeseinek, Apór Gyula e. végrendelet érvényesítéséért., Bács Dumitru Stilának, Széki Anna Nagy Áronné e. zálog kiváltásáért., Nagy Lászlónak, Nagy Ferencz e. közös okmányok felmutatásáért.

Előadó k. t. b. Fogarasi Dániel.

Lengyel másként Pipás Györgynek és érdek társainak, özv. Hatházi Juliánna Benő Istvánné s t. e. végrendelet érvénytelenítés., Gligor Onutzoak, Márián Mária e. fekvőhezi tulajdon jog elismeréséért., Kovács Károly és Kovács Jánosnak, Rozina Jakab és társai e. 560 frt. megfizetése i., Ditrich Sámuelnek, Márk Ráfael el. 564 frt 6 kr iránt.

Előadó k. t. b. Tibáld Mihály.

Csergezán Josziynek, Oltyán Tódor e. birtok megosztás és rész kiadás i., Biró Mihálynak, Incze Ferencz e. haszonbér megfizetése i., Kovács Mihálynak, Trubel Lajos e. haszonbér megfizetése i., Hadnagy Polixena Tollas Lajosnének, Szántó Tamás és Tollas Lajos e. fekvők igény pere.

Előadó k. t. b. Dr. Vályi Gábor

Bodola Jánosnak, mint az erd. keresk. hitelbank behajtási forgatmányosságának, Magyar Pál e. 120 frt megfizetése i., Lobenschusz Agostonnak, Szatmári István e. 50 frt i., Ferdinkó Ignátnak, Szenkovics Márton e. 10 frt., Fekete Pálnak, Benkő József e. 25 frt iránti perujtásos pere., Szakács Jánosnének, Hajdu Mihály e. korlát építés., Pap János és Lászlónak, id Pap Jozsef e. közös birtok jövedelme i., Pántya Sándornak, Szatmári István e., 20 frt i., Oláh András és neje Borbély Annának, Szegedi Sámuelné Balogh Mária e. 200 frt iránt váltó kifogásos pere.

Hibaigazítás.

Lapunk legközelebbi számában a nyilttér első felében ez a szó: e g y f e l l figyelmetlenségből csuszott oda be.

Bécsi tőzsdei árkelet

(július 31.)

5 ⁰ / ₀ metallique	64.70
5 ⁰ / ₀ nemz. államkölcsön	64.70
1860. államkötvény	103.70
Bankrészvény	837. —
Hitelrészvény	333 50
London	12.70
Ezüst	110.85
Arany	5.37
Napoleon arany	8.9
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	81.50
„ „ „ temesi	81.50
„ „ „ erdélyi	79.75
„ „ „ horvát-slavon	--9—

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

Nyilttér.)*

Böhm Mór urnak helytt.

Önnök a „Székely Hirlap” 50. számában közzétett, ellenem intézett cikkét, mint minden alapot nélkülöző s valótlanúsgon alapuló rágalmat ezennel visszautasítom.

M.-Vásárhelytt 1872 agsztus 2-án.

Andrássy József
kir. tábl. írnok.

*) Az ezen rovatbani cikkekért legkisebb felelősséget sem vállal a szerkesztőség.

2571. 1872.

3—3

Árlejtési hirdetmény.

Tordamegye alispánja részéről közhirrétetik, miszerint Maros-Ludason a Maros-vízen építendő hid munkája árlejtésen fog Tordan jelen évi **augusztus 22-én** a főjegyzői irodában kiadatni és pedig: az ács munka anyagnélkül **7725 frt 2 kr. o. é.** a kovács munka anyaggal együtt **6172 frt 95 kr. „** kikiáltási áron kezdőleg;

bánat pénz **700 frt — kr. „** a hidtervek és az árlejtési feltételek addig is megtekinthetők hivatalos órák alatt a főjegyző irodájában.

Tordamegye alispánjától.

Tordan, 1872. július 23-án.

Miksa Elek,
alispán.

4—6

Egy jó bizonyítványokkal ellátott, 29 éves nőlen, székely fiatal ember ajánlkozik gazda tisztnek vagy számtartónak, ki ezelőtt is több évig egy nagyobb gazdaságban szolgált, helyét rögtön elfoglalhatja. Bővebb értesítést ad a szerkesztőség.

10—12

Hirdetmény.

A maros-vásárhelyi takarékpénztár

minden, a t. cz. közönség részéről hozzá betett és ezután betendő pénzek után

6%-os kamatot fizet

folyó évi július 1-ső napjától kezdve.

A m.-vásárhelyi takarékpénztár igazgatósága.

2—12

Nincs hathatósabb, jobb és biztosabb gyógyszer, mint a már annyira elősmert jószág és az egészvilágon jósikerrel használt

Morison pirula és por,

mely különösen: **emésztési-bajokban, gyomorgyengeségben, idegbajokban, köszvény, reumatismus, sárgaság, májbetegség, kő, aranyér, hámorosis, makacs-dugulások, hideglelés, bőrbetegségek,** s minden egyéb eféle betegségekben legbiztosabb gyógyszer.

A Morison pirula gyógyszerjü füvekből van vegyítve, s rendkívüli jó vértisztító, a vérből eltávolít minden megromlott részt, s azt jó-ujjal pótolja.

Morisonnak, ki magát egyógyszer által halhatatlanná tette. — Londonban emlék szobrot emeltek tisztelői, piruláit pedig a világ minden részében sikerrel használják.

Az Austriai- Magyarbirodalomban egyedüli főraktárunk van.

Grosse Gyula, nagykereskedőnél *Krakóban.*

Kinél bár mily mennyiségben megrendelhető.

M.-Vásárhelytt kapható: Wittich J. könyvkereskedésében, utasítással együtt.

London, július hó 1872.

Az angol egészségi Collegiumból

Morison és társai.

3—3

Alólírt nagyszabeni mészárszékeben, hol havanként 300 mázsa hús kél el, alkalmazást nyerhet oly **mészáros legény,** ki kezeségül egy ezer o. é. forintot tehet le.

Évenként fizetése 600 frt o. é., azonkívül 2% mértékpótlék és szabadszállás.

Pályázni kívánók az üzletet bármikor nézhetik meg.

Az állomásra pályázók akár személyesen, akár pedig levél útján, bizonyítványaik másolata egyidejűleges beküldése mellett, értekezhetnek

Glaser Lipóttal,

Nagy-Szeben, disznódi-utca.

3—*

Legujabb törvénykezési munkák!

Kaphatók **Wittich J. könyvkereskedésében**

Maros-Vásárhelytt.

Érdekes ujdonság!

Az 1872. évi Törvények gyűjteménye.

8-adrét I. füzet ára 60 kr.

Kézikönyv a BIRÓSÁGI VÉGREHAJTÓK számára

irta: dr. Dárdai Sándor, ára 2 frt.

SZABÁLYRENDELET

az irodai szükségletek fedezése, az irodai általános kezelése és az erről vezetendő számadás tárgyában.

Szabályrendelet,
a bünvádi eljárási költségek meghatározása tárgyában, ára 50 kr.

Az új vadásztörvény

függelékül állandó vadásznaptárral, ára 40 kr.

AZ ÚJ IPARTÖRVÉNY

ára 30 kr.

Törvénycikk a vadászatról

függelékken az abban hivatkozott,

mezei rendőrségi törvénnyel

kiegészítve, s betűrendes tárgymutatóval ellátva, ára 40 kr.

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.

Az igazságügyminister által javaslatba hozott **Szabályok a bünvádi eljárás**

tárgyában ára 40 kr.

Kapható továbbá:

A BOGYÁR-GYÜMÖLCS

(málna, ribizke, eper, afonya, köszméte sat.)

tenyésztése

különös tekintettel a szőlő-lugas mívelésre
ára 50 kr.

Magyarosan

irta Gyergyai Ferencz, ára 1 frt 40 kr.

Helység-névtár.

Erdély községeinek betűrendes névtára,

ára 1 frt 50 kr.

Nyomatja Imreh Sándor Maros-Vásárhelytt, az ev. ref. főiskola gyorsajtóján 1872.